

Državni izpitni center

P 2 3 2 S 3 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 30. avgust 2023

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ A	
2	1	♦ C	
3	1	♦ D	
4	1	♦ A	
5	1	♦ B	
6	1	♦ B	
7	1	♦ D	
8	1	♦ C	
9	1	♦ B	
10	1	♦ A	
11	1	♦ C	
12	1	♦ D	
13	1	♦ 4, 2, 3, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
14	1	♦ 3, 1, 4, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
15	1	♦ 2, 4, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
16	1	♦ 3, 4, 2, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
17	1	♦ 4, 3, 1, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
18	1	♦ 3, 2, 4, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
19	1	♦ 1, 3, 2, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
20	1	♦ 4, 3, 2, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
21	1	♦ 2, 1, 4, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
22	1	♦ 1, 4, 3, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
23	1	♦ 2, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
24	1	♦ arterijska hipertenzija / hipertenzija / hipertenzija 1. stopnje	
25	1	ena od: ♦ siljenje na bruhanje ♦ slabost	
26	1	ena od: ♦ povzročitelja nalezljivih bolezni v črevesju ♦ prisotnost mikroorganizmov / bakterij v blatu	
27	1	♦ zlom (kosti) / fraktura	
28	1	♦ z UZ kolkov	
29	1	ena od: ♦ (korekcijska) očala ♦ povečevalno steklo (lupa) ♦ elektronsko povečevalo ♦ prilagojen računalnik	
30	1	♦ 0,5 ml	

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ustrezna opremljenost delovnega mesta s pripomočki za premikanje, dvigovanje in premeščanje pacienta in drugih bremen. ♦ Upoštevanje pravil za varno dvigovanje in premikanje pacienta. ♦ Izvajanje ukrepov za varovanje hrbtenice (breme dvigujemo z zravnano hrbtenico, med prenašanjem bremena držimo glavo pokonci, obračanje s premikanjem nog, in ne z rotacijo hrbta, ramena naj bodo obrnjena v isto smer kot boki). ♦ Poznavanje kinestetike (gibalnih in stabilnih delov telesa ter elementov gibanja). ♦ Uporaba pripomočkov za varno premeščanje pacienta (pas z ročaji, deska za presedanje, vrtljiv krožnik, invalidski voziček, drsna podloga, deska za prelaganje, sobno dvigalo ...). ♦ Uporaba stabilne obutve (sprednji del obutve naj bo zaprt, nizka peta, ne drseč podplat). ♦ Pravilno in varno delo s posteljnimi mehanizmom in drugimi pripomočki. ♦ Previdnost pred zdrsi, padci, tla naj bodo brez ovir in ne drseča. ♦ Pacienta premeščamo, obračamo ... usklajeno v paru. ♦ Pacienta spodbujamo, da pri gibanju sodeluje v okviru svojih zmožnosti. ♦ Posteljo dvignemo na delovno višino. 	<p>Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.</p>

1.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Z električnimi napravami rokujemo v skladu z navodili o uporabi. ♦ Pri delu z električnimi napravami imamo suhe roke. ♦ Preden prestavimo električne naprave, izvlečemo vtič električnega kabla. ♦ Pri izklapljanju električnih naprav primemo za vtič in ne vlečemo za električni kabel. ♦ Uporaba iztaknjenih in poškodovanih vtičnic je prepovedana. ♦ Električni kabel mora biti zavarovan pred mehanskimi, toplotnimi in kemijskimi vplivi (pazimo, da ni ukleščen in da ga ne prepogibamo). ♦ Če se pri uporabi električne naprave pojavijo npr. močnejše iskrenje, prasketanje, dim ali če človeka ob dotiku strese, take električne naprave ne uporabljamo, temveč jo takoj izklopimo in o tem obvestimo vzdrževalca električnih naprav. ♦ Vse električne naprave z vidnimi poškodbami ali okvarami izklopimo, jih odstranimo ali zamenjamo. ♦ Električne naprave lahko popravlja in vzdržuje samo usposobljena oseba. ♦ Električne naprave naj ne pridejo v stik z vodo. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ To je nastanek krvnega strdka (trombusa) na notranji strani žilne stene vene, ki lahko delno ali popolno zamaši žilo.	
2.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zaradi negibljivosti ♦ upočasnjene ali oviranega krvnega obtoka (nosečnost, mavec ...) ♦ poškodbe žile ♦ okvarjene notranje plasti žilne stene (endotelija) ♦ nagnjenosti k strjevanju krvi 	
2.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Z gibanjem in čimprejšnjim vstajanjem pacienta. ♦ S povijanjem nog z elastičnimi povoji ali z uporabo kompresijskih nogavic. ♦ Z antikoagulantno terapijo, ki jo predpiše zdravnik. ♦ Z izvajanjem vaj za noge. ♦ Z varovalno prehrano, ki vsebuje manj maščob in holesterola. ♦ Z opustitvijo razvad. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ sonce ♦ ogenj ♦ vroča kovina / vroč predmet 	
3.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ prva stopnja ♦ površinska opeklina 	
3.3	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ površinska opeklina / 1. stopnje ♦ poškodovan je epidermis ♦ koža je rdeča ♦ prisotna je bolečina ♦ bolečina izgine po 48 do 72 urah ♦ koža je suha ♦ kapilarni povratek je normalen 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ prstanec (leve roke) ♦ sredinec (leve roke) 	Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
4.2	1	♦ pravokotno glede na potek kožnih brazd na prstu	
4.3	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Preverimo pacientovo identiteto in pojasnimo namen kapilarnega odvzema krvi. ♦ Pacienta namestimo v udoben položaj. ♦ Razkužimo si roke in oblečemo zaščitne rokavice. ♦ Vključimo merilnik za merjenje glukoze v krvi in vanj vstavimo testni listič. ♦ Določimo vbodno mesto, ki mora biti toplo. ♦ Vbodno mesto razkužimo z alkoholnim zložencem z enkratnim potegom in počakamo, da se alkohol posuši. ♦ Odstranimo zaščito z lancete. ♦ Pacientu povemo, da ga bomo zbodli. ♦ Po vbodu lanceto odvržemo v zbiralnik za ostre predmete. ♦ Prvo kapljo krvi obrišemo s sterilnim suhim zložencem. ♦ Drugo kapljo krvi nanesimo na testni listič. ♦ Na pacientov prst položimo suh zloženec in mu damo navodilo, naj pritiska na vbodno mesto. ♦ Odstranimo si rokavice in si razkužimo roke. ♦ Odčitamo izmerjeno vrednost, jo dokumentiramo in ob odstopanjih poročamo. 	<p>Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.</p> <p>Za 2 točki mora kandidat navesti rešitve, ki so označene krepko.</p>
Skupaj	4		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ glavobol ♦ šumenje v ušesih ♦ omotica ♦ razbijanje srca ♦ dihalna stiska ♦ pospešen pulz ♦ nizek krvi tlak ♦ bledica na koži in vidnih sluznicah ♦ utrujenost / zaspanost ♦ splošna oslabelost ♦ težave s koncentracijo ♦ slab apetit ♦ driska ali zaprtje 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
5.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Izvajamo vse standardne ukrepe za preprečevanje okužb v zdravstvu. ♦ Pacienta namestimo v enoposteljno sobo s sanitarijami, prho in predprostorom. ♦ Vrata bolniške sobe morajo biti zaprta. Na vratih je opozorilni napis »Zaščitna izolacija«. ♦ V bolniški sobi je nadtlak z vsaj 12–30 zamenjavami zraka na uro in s filtrom HEPA. Prostor je treba prezračevati tako, da odpremo okno za 5 minut na vsake 4 do 6 ur. ♦ Pred vstopom v bolniško sobo oblečemo zaščitni plašč, nadenemo si kirurško masko, razkužimo si roke in nataknemo sterilne rokavice. ♦ Pri pacientih z nevtropenijo uporabimo sterilno osebno perilo, sterilne brisače in sterilno posteljnino. ♦ Uporabimo pripomočke za enkratno uporabo. Pripomočke za večkratno uporabo čistimo in razkužimo takoj po uporabi. ♦ Redno čistimo in razkužujemo pacientovo okolico, površine in opremo. ♦ Izvaja se stalen nadzor o neoporečnosti vode iz vodovodnega omrežja oz. namestitev protibakterijskih filtrov. ♦ Pacient sme uživati samo toplotno obdelano hrano. Prinašanje hrane od drugod ni dovoljeno. ♦ Pacient ne zapušča sobe. Če mora pacient zapustiti izolirno sobo, si nadene respiratorno masko FFP3. ♦ Obiske omejimo. Lahko je prisotna največ 1 oseba. Obiskovalce poučimo o higienskih in izolacijskih ukrepih. V izolacijsko sobo smejo vstopati samo zdrave osebe. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Upoštevamo sposobnosti pacienta pri komunikaciji in pri izražanju čustev, mnenj. ♦ Opazujemo neverbalno komunikacijo in izražanje čustev pri pacientu. ♦ S pacientom vzpostavimo terapevtsko komunikacijo. ♦ Izkoristimo vsako priložnost za pogovor z njim ter s svojci. ♦ Uporabljamo miren, topel ton glasu, ne nasprotujemo njegovemu razmišljanju, temveč ga usmerjamo k realnosti. ♦ Pacienta poslušamo, ne skačemo mu v besedo. ♦ Pacientu pomagamo obdržati rdečo nit pogovora. ♦ Dajemo jasna in enostavna navodila. ♦ V pogovoru ne šepetamo in se ne vedemo skrivnostno, ker je pacient lahko sumničav. ♦ Pri komunikaciji s pacientom odstranimo moteče dejavnike (glasen radio, televizija). ♦ Neverbalna komunikacija mora biti usklajena z verbalno. ♦ Pacienta spodbujamo, da govori o sebi, o svojih pogledih, doživetjih, dvomih, težavah, o doživljanju in sprejemanju samega sebe. ♦ Izogibamo se uporabi pomirjevalnega dotika, ker si ga pacient lahko razlaga kot grožnjo, napad ali spolno nasilje. ♦ Zdravstveni delavec naj se osredotoči na občutke, ki so pri pacientu povezani z blodnjami, in ne na misli, ki so posledica bolezensko nastalih zmot. Pacientovih blodenj naj ne poskuša smiselno razlagati, saj samo pacient pozna logično ozadje blodenj. ♦ Pacienta vključujemo v različne dejavnosti za spodbujanje komunikacije, kot je trening socialnih spretnosti, in v različne socialnoterapevtske skupine. ♦ Vsa opažanja v zvezi s komunikacijo in izražanjem čustev pacienta dokumentiramo ter o njih poročamo zdravniku. 	<p>Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.</p>

6.2	2	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Upoštevam stopnjo samooskrbe pacienta pri izogibanju nevarnostim v okolju. ♦ Izvajamo splošne ukrepe za preprečevanje okužb. ♦ Izvajamo splošne ukrepe za preprečevanje neželenih dogodkov (padcev, poškodb ...). ♦ Pacienta nadziramo, vodimo. ♦ Ob prostorski in krajevni motnji orientacije pacienta prostore označimo s smiselnimi in razumljivimi oznakami. ♦ Pacientu preusmerjamo pozornost, ga vključujemo v dejavnosti na oddelku. ♦ Prilagodimo in zavarujemo prostor (teraso, okna). ♦ Odstranimo nevarne predmete (nadzirati moramo čistila, razkužila, ostre predmete, trakove ...). ♦ Prepoznavamo samomorilne težnje in grožnje jemljemo resno. ♦ Ob vznemirjenosti in nasilnem vedenju ugotavljamo vzroke. ♦ Pri nasilnem pacientu izvajamo tehnike deeskalacije. ♦ Pozorni smo na socialno varnost pacienta. ♦ Vsa opažanja v zvezi z izogibanjem nevarnostim v okolju dokumentiramo in o njih poročamo zdravniku. 	<p>Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.</p>
Skupaj	4		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ intertrigo ♦ sednost 	
7.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pogosto in skrbno izvajamo anogenitalno nego. ♦ Kože ne drgnemo. ♦ Kožo izpiramo s kamilično kopeljo ali prevretki hrastovega lubja. ♦ Na kožo lahko polagamo obkladke iz kamilic. ♦ Kožo dobro osušimo. ♦ Kožo sušimo na zraku, tako da pustimo prizadeti del kože odkrit. ♦ Kožo namažemo z otroškim mazilom. ♦ Redno menjamo pleničke. ♦ Apliciramo zdravila po naročilu zdravnika (antimikotik). ♦ Otroka vsakodnevno opazujemo in ocenjujemo kožo. ♦ Otroka pogosto pestujemo / mu dajemo čustveno oporo. ♦ Po potrebi mu menjavamo položaje. ♦ Z otrokom se igramo, pogovarjamo, mu pojemo pesmice ... ♦ Sednost preprečujemo tako, da vse kožne gube vsak dan umivamo, temeljito obrišemo in namažemo z otroškim oljem. ♦ Izvedene intervencije zdravstvene nege dokumentiramo in o posebnostih poročamo. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	3		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ tonično-klonični krči ♦ nezavest ♦ navzgor obrnjene oči / mežikanje ♦ krčevito dihanje ♦ cianoza ♦ pena na ustih ♦ ugriz v jezik ♦ nekontrolirano uriniranje ♦ otrok se napada ne spominja ♦ prenehanje dihanja 	
8.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otroku sprostimo dihalno pot in mu razpremo ovratnik obleke. ♦ Med epileptičnim napadom otroka obrnemo v bočni položaj. ♦ Otroka zaščitimo pred poškodbami (odstranimo nevarne predmete). ♦ Pozorni smo na potek in trajanje epileptičnega napada, na morebitne okoliščine, ki so lahko sprožile napad, in na dogajanje po napadu. ♦ Po napadu smo še nekaj časa z otrokom in ga skrbno opazujemo. ♦ Če napad traja dalj časa (več kot 5 minut), pokličemo 112/strokovno pomoč. ♦ Po naročilu zdravnika apliciramo zdravila. ♦ Starše poučimo o ravnanju z otrokom z epilepsijo. ♦ Staršem in otrokom svetujemo vključitev v Center za epilepsijo otrok in mladostnikov. ♦ Izvedene intervencije zdravstvene nege in opažanja dokumentiramo ter o njih poročamo. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	3		

Skupno število točk 2. dela: 30